

Svečanost povodom dodele ordena Legije časti u rangu viteza

Rezidencija Francuske u Beogradu, Srbija

21 oktobar 2022

Tekst govora koji je Sneška Quaedvlieg-Mihailović pročitala na francuskom i srpskom jeziku

*Poštovani Gospodine Ambasadore Francuske,
Poštovani Gospodine Ambasador Evropske unije,*

*Draga moja Mama, Dragi moj bata Branko,
Dragi moj Winande, Dragi moji Felix i Emma,
Draga rodbino, kolege i prijatelji,*

Sa velikim uzbudjenjem primam ovo visoko priznanje u svom rodnom gradu Beogradu, u rezidenciji Francuske, koja predstavlja pravi dragulj evropskog kulturnog nasledja u Srbiji. Veliko vam hvala, gospodine Ambasadore Francuske, na lepim rečima koje ste mi upravo uputili. Želim takodje da se zahvalim Ambasadoru Evropske unije koji je svojim prisustvom uvećao ovu svečanost. Posebno, hvala od srca Ambasadi Francuske u Srbiji što je predložila predsedniku Republike da mi dodeli orden Legije časti u rangu viteza. Iskreno se nadam da ću i svojom daljom aktivnošću biti dostojna ovog priznanja, posebno stoga što gajim ogromno poštovanje i veliko divljenje prema viziji i odlučnosti predsednika Emanuela Makrona da ojača osećaj pripadnosti velikoj evropskoj porodici kroz promociju našeg zajedničkog kulturnog nasleđa.

Ovaj orden upravo doživljam kao priznanje za moj angažman na promociji važnih vrednosti za koje se Francuska posebno zalaže kako u Evropi tako i svetu: posvećenost evropskim idealima ; posvećenost očuvanju i unapređenju zajedničkog kulturnog nasleđa Naše Evrope, koje naravno uključuje i bogato kulturno nasleđe Srbije; kao i moja posvećenost promovisanju glasa i delovanja civilnog društva.

Moja neraskidiva veza sa francuskom kulturom i jezikom počela je pre skoro 60 godina kada mi je **mama Radmila**, tada mlad diplomirani filolog francuskog jezika i književnosti, pevala uspavanke na francuskom. **Hvala ti Mama, što si mi zajedno sa Tata Duškom** probudila ljubav prema Francuskoj, i hvala vam za svetao primer koji ste mi dali kako treba marljivo i predano raditi za opšte dobro! Želim takodje da evociram i uspomenu na mog dedu po ocu **Mihaila Mihailovića**. Zahvaljujući francusko-srpskoj solidarnosti i prijateljstvu on je na početku Prvog svetskog rata, zajedno sa sestrom Margitom, bio je jedan od srednjoškolaca koji su evakuisani u Francusku, u blizini Nice, gde je dobio priliku da završi gimnaziju a potom i da završi pravni fakultet u Montpellier-ul pre nego što se vratio u svoju otadžbinu nakon uspostavljanja mira. Da nije bilo ovog dirljivog gesta solidarnosti iz Francuske, možda ja nikada ne bih ugledala svetlost dana.

Potom želim da se zahvalim svim mojim profesorima, a ima ih mnogo. Jedan od njih je juče doputovao u Beograd iz **La Réole-a** – malog grada u blizini Bordeaux-a - da bi prisustvovao ovoj svečanoj prilici. Pre 50 godina, **Raymond Vaillier**, je bio naš **nezamenljiv Velja** koji nas je stimulisao da govorimo, pevamo i sanjamo na francuskom. Hvala dragi Veljo u ime svih mojih drugara iz škole **Slobodan Princip Seljo**, na čelu sa mojim **jedinstvenim drugaricama Lorom, Dubravkom, Draganom i Tijanom koje su sa nama**. Neizmerno hvala i mojoj divnoj prijateljici **Sylvie Garrigou**, sa kojom sam se dopisivala i družila tokom proteklih 5 decenija i koja je bila moj najzahtevniji profesor francuskog jezika. I ona je danas sa nama.

Nije dakle slučajno što sam baš u Francuskoj, u gradu Nancy-u, zavolela evropske ideje i ideale. Zavolela sam se i u kulturnu baštinu tog grada : njegovu čuvenu art-nouveau školu i prelepu Place Stanislas. Uz sve to, u Nansiju sam se i zaljubila...ne u Francuza, već u Holandjanina, frankofila i evropfila poput mene. Hvala ti, **dragi moj Winande, tebi i našoj divnoj deci Feliksu i Emi**, na vašoj neizmernoj ljubavi i podršci.

Po povrtaku iz Nansija, ja čvrsto odlučih da misija mog života treba da bude – ni više ni manje – da doprinesem ulasku moje zemlje, Jugoslavije, u tadašnju Evropsku Ekonomsku Zajednicu. I tako sam sa velikim entuzijazmom postala deo tima Delegacije Evropske Komisije u Beogradu a marta 1991. sam bila i jedan od osnivača i prva generalna sekretarka Evropskog pokreta u Jugoslaviji. Ko je mogao da zamisli da će se samo 9 meseci kasnije, Winandovo i moje venčanje u blizini Mastrihta u Holandiji, održati u vreme kada se rat vratio na evropsko tlo i kada su bombe padale na moj omiljeni grad Dubrovnik. U tim trenucima radosti i tuge, sudbina je tako htela da baš u Hagu upoznam Europu Nostru, koja postaje moj novi univerzum.

I tako drugi deo mog života postaje u potpunosti posvećen mojoj sve većoj evropskoj porodici i Europi Nostri, ovoj divnoj organizaciji koja okuplja ličnosti i udruženja iz civilnog društva koji su posvećeni kulturnom nasledju - često na dobrovoljnoj osnovi. Misiju Europe Nostre doživljam kao doprinos dijalogu i miru, svojevrsni protivotrov nacionalizmu i govoru mržnje i podela. Naše zajedničko kulturno nasleđe, uz svu lepotu i bogatstvo različitosti, pospešuje naše osećanje pripadnosti jednom velikom kulturnom prostoru bez granica, i predstavlja pravo vezivno tkivo procesa evropske integracije.

Želela bih takodje da odam počast toj prelepoj ravničarskoj zemlji koja me je usvojila, Holandiji, kao i holandskoj porodici, kolegama i prijateljima koji su dali ključan doprinos mom razvoju, kako na ličnom tako i na profesionalnom planu.

Uprkos činjenice što sam zajedno sa Europom Nostrom aktivna širom Velike Evrope, i dalje osećam bliskost i ponos prema mojoj zemlji porekla i mom rodnom gradu Beogradu, sa tako bogatim kulturnim nasledjem koje je sastavni deo zajedničkog kulturnog nasleđa Evrope. Uverena sam da ovo nasleđe - materijalno i nematerijalno, urbano i ruralno, graditeljsko i prirodno - kao na primer naša jedinstvena Beogradska tvrđava i park Kalemegdan - zaslužuje da bude znatno bolje očuvano, na dobrobit sadašnjih i budućih generacija. Stoga ću nastaviti da tome doprinosim sa još većim žarom.

Tokom pune tri decenije mog života sa Europom Nostrom, imala sam veliku sreću i privilegiju da saradjujem sa velikim evropskim ličnostima koji su bili moji dragoceni i velikodušni mentori i savetnici. Divna grupa ovih ličnosti, iz **Francuske, Španije, Grčke, Italije, Nemačke, Belgije, pa čak i Sjedinjenih Država** danas je sa nama. Neizmerno hvala, **dragi moj Denis de Kergorlay**, za ovih 20 godina zajedničkog angažmana za Evropu Kulture zasnovane na našem izuzetnom uzajamnom razumevanju i prijateljstvu. **Hvala Alvaro i Queta, Laurent, Jorge, Jimmy, Paolo, Fani, Uwe, Louisa, Ioana, Nada, Harry i Luisa**. Naravno hvala i **našoj Irini Subotić**, mojoj heroini i svetlom primeru, i svima onima koji nose – jasno i glasno – barjak Evrope Nostre u Srbiji. Hvala svima vama! Bez vaše podrške i vašeg prijateljstva, nikada ne bih mogla da zaslužim tako visoko priznanje koje je predsednik Republike **Emmanuel Macron** odlučio da mi dodeli.

***Gospodine Ambasadore Francuske,
Draga rodbino, kolege i prijatelji,***

Ovaj orden Legije časti primam sa velikom zahvalnošću, ali i sa dubokom poniznošću i iznad svega, sa jakim osećanjem odgovornosti. Jer svi znamo da su ideali, vrednosti i divno kulturno nasleđe Naše Evrope danas ozbiljno ugroženi, na mnogim mestima u Evropi, posebno u Ukrajini, ali i ovde u Srbiji.

Ali uprkos svim izuzetno zabrinjavajućim zbivanjima, i dalje verujem u neiscrpnu snagu moje zemlje porekla – Srbije – kao i ovog grada, starog nekoliko hiljada godina – Beograda – da doživi svoju renesansu. Verujem da svim generacijama, a posebno novoj generaciji, možemo i moramo omogućiti da žive životom dostojnim naših predaka, dostojnim naše kulture i našeg kulturnog nasleđa, dostojnim lepote naših krajolika, dostojnim mesta koje Srbija treba da zauzme u Evropi.

Osećam dakle da moja životna misija još uvek nije završena. Francuska, Srbija i Naša Evropa mogu i dalje da računaju na mene: prosto nemam drugog izbora nego da nastavim – do poslednjeg daha – da branim i promovišem Evropu koja je zasnovana na vrednostima i Evropu koja smatra kulturu kao svoj glavni resurs.

***Živelo francusko-srpsko prijateljstvo!
Živela Naša Evropa!***